

Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра англійської філології та перекладу

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Інформаційні технології у перекладацькій діяльності

напрямок підготовки 6.020303 Філологія (переклад)

Освітньо-кваліфікаційний рівень: «бакалавр»

Інститут філології

2016– 2017 рік

Робоча програма з дисципліни «Інформаційні технології в перекладацькій діяльності» для студентів IV курсу за напрямом підготовки 6.020303 Філологія (переклад), галузі знань Гуманітарні науки, 2016 р.- 26 с.

Краснощоків С.С., викладач

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри англійської філології та перекладу

Протокол від. “30” серпня 2016 року № 1

Завідувач кафедри англійської філології та перекладу

 (Якуба В.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Структура програми типова. Години відповідають робочому навчальному плану. Заступник директора з науково - методичної та навчальної роботи

 Заяць Л. І.
(підпис)

ЗМІСТ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	1
Пояснювальна записка.....	4
Методи введення та закріплення матеріалу	5
СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	7
II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	8
III. ПРОГРАМА.....	9
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.....	9
Інформаційні технології в перекладацькій діяльності. Інструментарій перекладача	9
IV. Завдання для самостійної роботи.....	15
КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА	17
V. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ.....	18
VI. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО	19
КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ	19
VII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	20
XIII. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ	21
IX. Рекомендована література	21
Довідкова література:	24
Інтернет-ресурси:	25

Пояснювальна записка

На сьогодні невід'ємною частиною будь-якої сфери людської діяльності, в тому числі і перекладознавства, стають інформаційні технології. Для перекладачів необхідні компетенції, пов'язані з використанням інформаційних технологій в своїй професійній діяльності.

Курс «Інформаційні технології в перекладацькій діяльності» є допоміжною дисципліною професійної підготовки перекладачів. Головна **мета курсу** – це підготовка фахівців, які володіють знаннями, уміннями і навиками в галузі комп'ютеризованого перекладу з іноземної мови українською і з української іноземною. Крім того, курс повинен надати студентам уявлення про місце і роль інформаційних технологій в сучасній лінгвістичній науці, формувати особистісні якості, здібності та готовність застосовувати знання та вміння в дослідницькій та професійній діяльності.

Головні **завдання** курсу «Інформаційні технології в перекладацькій діяльності»:

1. Формування повного і чіткого уявлення про задачі і проблеми застосування інформаційних технологій в перекладацькій діяльності;
2. Удосконалення навиків пошуку необхідної інформації в Інтернеті;
3. Удосконалення навиків роботи з електронними словниками (термінологічними базами даних);
4. Ознайомлення із системами автоматичного перекладу, знання їх переваг та недоліків;
5. Розвиток навиків роботи із системами автоматичного перекладу;
6. Опанування сучасними комп'ютерними технологіями перекладу (системи Machine Translation і Translation Memory).

Методи введення та закріплення матеріалу

На лабораторних заняттях студенти закріплюють опорні теоретичні знання з теми, отримують інструкцію щодо практичного завдання та виконують роботу, консультуючись із викладачем. Захист лабораторних робіт відбувається в індивідуальному порядку в ході заняття, що дає змогу глибше засвоїти матеріал, оволодіти практичними навиками, навчитися аналізувати і виправляти практичні помилки. Виходячи з цих обставин, курс «Інформаційні технології в перекладацькій діяльності» викладається популярно і доступно, з належним теоретичним підґрунтям, і з залученням значного обсягу ілюстративного матеріалу та виконанням конкретних практичних завдань.

Мета і завдання дисципліни, її місце в навчальному процесі

Мета викладання дисципліни:

- забезпечити розуміння задач і проблем застосування інформаційних технологій в перекладацькій діяльності;
- навчити студентів використовувати набуті знання для успішного перекладу текстів за допомогою сучасних комп'ютерних технологій – Machine Translation і Translation Memory.
- навчити студентів розрізняти і використовувати різні види електронних словників і програм; показати шляхи автоматичного перекладу тексту залежно від поставлених лінгвістичних завдань;
- ознайомити студентів із основними лінгвістичними ресурсами та можливостями Інтернету.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 36 год., із них 14 год. – лабораторні заняття, 2 год. – контрольні модульні, 20 год. – самостійна робота. Вивчення навчальної дисципліни «Інформаційні технології в перекладацькій діяльності» завершується складанням заліку.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Предмет: інформаційні технології в перекладацькій діяльності

Курс:	Напрямок, спеціальність, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>1 кредит</i></p> <p>Змістові модулі: <i>1 модуль</i></p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): <i>36 години</i></p> <p>Тижневих годин: 2 <i>години</i></p>	<p>Шифр та назва галузі <i>0203 Гуманітарні науки</i></p> <p>Шифр та назва напрямку: 6. 020303 Філологія. Переклад</p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень <i>"бакалавр"</i></p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: 4</p> <p>Семестр 7</p> <p>Аудиторні заняття: 14 години з них:</p> <p>Практичні заняття: <i>14 годин</i></p> <p>Самостійна робота <i>20 годин</i></p> <p>Модульний контроль: <i>2 години</i></p>
		Вид контролю: залік

Таблиця 2

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		разом	аудиторних	Практичні	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Підсумковий контроль	
	Змістовий модуль I. Інформаційні технології в перекладацькій діяльності. Інструментарій перекладача							
1	Перекладач і комп'ютер. Інформаційні технології в перекладацькій діяльності. Бази даних. Метод моделювання			2	2			
2	Автоматичний переклад. Види комп'ютерного перекладу та принципи їх роботи			2	3			
3	Системи комп'ютерного перекладу та системи пам'яті перекладача			2	4			
4	Лінгвістичні проблеми машинного перекладу. Забезпечення та контроль якості перекладу			2	4			
5	Електронні словники. Види електронних словників, переваги електронних словників. Перспективи комп'ютерної лексикографії.			2	3			
6	Корпуси текстів. Термінологічні бази даних			2	2			
7	Інформаційні ресурси для перекладача в Інтернеті			2	2			
	Разом	36	14	14	20		2	

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.

Інформаційні технології в перекладацькій діяльності. Інструментарій перекладача

Лабораторне заняття 1

Тема: Інформаційні технології в перекладацькій діяльності (2)

Мета: ознайомитися з лінгвістичними ресурсами в перекладацькій діяльності

Завдання:

1. Ознайомитися із головними причинами виникнення та розвитку інформаційних технологій в лінгвістиці та в перекладацькій діяльності зокрема.
2. Розглянути основні напрямки розвитку лінгвістичних інформаційних технологій в Україні.
3. Окреслити перспективи розвитку інформаційних технологій в перекладацькій діяльності.
4. Проблеми лінгвістичного забезпечення роботи комп'ютера: бази даних та спеціальні лінгвістичні процесори.
5. Форматування текстового документа для перекладу.

Література:

1. Баранов А.Н. Введение в прикладную лингвистику. – М. URSS. – С. 11-18.
2. Зубов А.В., Зубова И.И. Основы искусственного интеллекта для лингвистов. – М.: Университетская книга; Логос, 2007. – С. 5-45.
3. Марчук Ю. Н. Компьютерная лингвистика: учебн. пособие. – М. АСТ: Восток-Запад, 2007. – С. 15- 38.
4. Хайрова Н. Ф., Замаруева И. В. Машинный перевод. – Харьков. – Око, 1998. – С. 6-13.
5. Соловьева А. Профессиональный перевод с помощью компьютера. – Спб., Питер. – 2008. – С. 10-56.
6. Щипицина Л.Ю. Информационные технологии в лингвистике. – М., 2013. – С. 4-27.

Лабораторне заняття 2

Тема: Автоматичний переклад. Види автоматичного перекладу та принципи їх роботи

Мета: ознайомитися із головними принципами автоматичного перекладу

Завдання:

1. Ознайомитися із головними підходами у автоматизації перекладацької діяльності.
2. Визначити специфіку машинного перекладу.
3. З'ясувати перспективи моделювання перекладу та машинного перекладу зокрема.
4. Розглянути етапи здійснення повністю машинного перекладу.
5. Розглянути найбільш відомі системи машинного перекладу.
6. Протестувати Інтернет–перекладачі (Meta Yandex, Google).

1. Баранов А.Н. Введение в прикладную лингвистику.– М. URSS. – С. 181-193.
2. Белоногов Г. Г. Компьютерная лингвистика и перспективные информационные технологии. – М.: Русский мир. – 2004. – С. 111-126.
3. Зубов А.В.,Зубова И.И. Информационные технологии в лингвистике. – М.: Академия; 2004. – С. 75-110.
4. Марчук Ю. Н. Компьютерная лингвистика: учебн. пособие. – М. АСТ: Восток-Запад, 2007. – С. 244-298 с.
5. Соловьева А. Профессиональный перевод с помощью компьютера. – Спб., Питер. – 2008. – С. 8-133.
6. Хайрова Н. Ф., Замаруева И. В. Машинный перевод. – Харьков. – Око, 1998. – 79 с.
7. Щипицина Л.Ю. Информационные технологии в лингвистике. – М., 2013. – С. 81-91.

Лабораторне заняття 3

Тема: Системи комп'ютерного перекладу та системи пам'яті перекладача

Мета: з'ясувати переваги та недоліки систем комп'ютерного перекладу та систем пам'яті перекладача

Завдання:

Визначити переваги та недоліки машинного перекладу.

Розглянути переваги та недоліки систем пам'яті перекладача.

Ознайомитися із роботою однієї із систем пам'яті перекладача.

Порівняти ефективність використання системи машинного перекладу та пам'яті перекладача у перекладацькій діяльності.

Література:

1. Баранов А.Н. Введение в прикладную лингвистику. – М. URSS. – С. 181-193.
2. Белоногов Г. Г. Компьютерная лингвистика и перспективные информационные технологии. – М.: Русский мир. – 2004. – С. 111-126.
3. Зубов А.В., Зубова И.И. Информационные технологии в лингвистике. – М.: Академия; 2004. – С. 75-110.
4. Марчук Ю. Н. Компьютерная лингвистика: учебн. пособие. – М. АСТ: Восток-Запад, 2007. – 244-298 с.
5. Соловьева А. Профессиональный перевод с помощью компьютера. – Спб., Питер. – 2008. – С. 8-133.
6. Хайрова Н. Ф., Замаруева И. В. Машинный перевод. – Харьков. – Око, 1998. – 79 с.
7. Щипицина Л.Ю. Информационные технологии в лингвистике. – М., 2013. – С. 81-91.

Інтернет-ресурси:

1. An Introduction to CAT Tools (Translation Memory). - Keypot corporation. URL: <http://www.horsefrog.com/japanese-translator-patent/mod/resource/view.php?id=108>
2. Bowker, Lynne. Computer-Aided Translation Technology: A Practical Introduction. - University of Ottawa Press, 2002. - 185 p. URL: <http://books.google.com/books?id=ly29-mc6dO0C>
3. Google Scholar (<http://scholar.google.com>)
4. Google Translate (<http://translate.google.com>)
5. OmegaT (<http://www.omegat.org>)
6. PROMT (<http://www.translate.ru>)
7. SDL Multiterm (<http://www.trados.com>)
8. SDL Trados (<http://www.trados.com>)

Лабораторне заняття 4

Тема: Забезпечення та контроль якості перекладу Лінгвістичні проблеми машинного перекладу.

Мета: визначити проблеми машинного перекладу та окреслити шляхи їх вирішення.

Завдання:

Визначити головні передумови, необхідні для правильного виконання машинного перекладу: уніфікація тексту, перевірка граматичних та лексичних помилок, правильність термінів.

З'ясувати критерії оцінки правильності машинного перекладу: швидкість, якість перекладу, необхідність постредагування, необхідність спеціальної підготовки користувача.

Зробити переклад текстів різних функціональних стилів та порівняти результати аналізу.

Література:

1. Баранов А.Н. Введение в прикладную лингвистику. – М. URSS. – С. 181-193.
2. Белоногов Г. Г. Компьютерная лингвистика и перспективные информационные технологии. – М.: Русский мир. – 2004. – С. 111-126.
3. Зубов А.В., Зубова И.И. Информационные технологии в лингвистике. – М.: Академия; 2004. – С. 75-110.
4. Карпіловська Є.А. Вступ до комп'ютерної лінгвістики. Підручник. – Донецьк: ТОВ "Юго-Восток, Лтд", 2006. – С. 150-161.
5. Марчук Ю. Н. Компьютерная лингвистика: учебн. пособие. – М. АСТ: Восток-Запад, 2007. – 244-298 с.
6. Соловьева А. Профессиональный перевод с помощью компьютера. – Спб., Питер. – 2008. – С. 8-133.
7. Хайрова Н. Ф., Замаруева И. В. Машинный перевод. – Харьков. – Око, 1998. – 79 с.
8. Щипицина Л.Ю. Информационные технологии в лингвистике. – М., 2013. – С. 81-91.

Лабораторне заняття 5

Тема: Електронні словники. Види електронних словників, переваги електронних словників. Перспективи комп'ютерної лексикографії.

Мета: докладно розглянути переваги електронних словників та визначити їх ефективність в перекладацькій діяльності.

Завдання:

З'ясувати типи електронних словників (Мултілекс, Lingvo, Multitran)

Ознайомитися з електронними словниками, наявними в Інтернеті.

Визначити структури словникової статті автоматичного словника.

Специфіка автоматичного контекстологічного словника.

Контекстологічний словник як організатор бази знань.

Алгоритм перекладу багатозначного слова.

Література:

1. Баранов А.Н. Введение в прикладную лингвистику. – М. URSS. – С. 62-97.
2. Белоногов Г. Г. Компьютерная лингвистика и перспективные информационные технологии. – М.: Русский мир. – 2004. – С. 127-150.
3. Zubov A.V., Zubova I.I. Информационные технологии в лингвистике. – М.: Академия; 2004. – С. 146-176.
4. Карпіловська Є.А. Вступ до комп'ютерної лінгвістики. Підручник. – Донецьк: ТОВ "Юго-Восток, Лтд", 2006. – С. 53-72.
5. Марчук Ю. Н. Компьютерная лингвистика: учебн. пособие. – М. АСТ: Восток-Запад, 2007. – 70-89 с.
6. Пещак М. М. Нариси з комп'ютерної лінгвістики. – Ужгород: Закарпаття, 1999 – С. 51-173.
7. Широков В. А. Комп'ютерна лексикографія. К.: Наукова думка, 2011. 340 с.
8. Щипицина Л.Ю. Информационные технологии в лингвистике. – М., 2013. – С. 65-75.

Лабораторне заняття 6

Тема: Термінологічні бази даних. Корпуси текстів.

Мета: ознайомитися із специфікою формування та використання термінологічних баз даних

Завдання:

Розглянути специфіку сучасних текстів з погляду наявності там термінів;

Вивчити особливості термінологічних баз даних: структура, характер функціонування, можливості використання;

Окреслити характер багатозначності термінів.

Розглянути принципи формування перекладного словника на основі паралельного корпусу текстів.

Дослідити специфіку представлення термінів прикладної лінгвістики в термінологічних словниках та термінологічних базах даних;

Література:

1. Баранов А.Н. Введение в прикладную лингвистику.– М. URSS. – С. 97-149.
2. Захаров В. П. Корпусная лингвистика: Уч. пос. – С.-Петербург, 2005. – 44 с.
3. Зубов А.В.,Зубова И.И. Информационные технологии в лингвистике. – М.: Академия; 2004. – С. 146-173.
4. Карпіловська Є.А. Вступ до комп'ютерної лінгвістики. Підручник. – Донецьк: ТОВ "Юго-Восток, Лтд", 2006. – С. 73-90.
5. Корпусна лінгвістика / За ред. В. А. Широкова. – К.: Довіра, 2005. – 471 с.
6. Марчук Ю. Н. Компьютерная лингвистика: учебн. пособие. – М. АСТ: Восток-Запад, 2007. – 70-147 с.
7. Пещак М. М. Нариси з комп'ютерної лінгвістики. – Ужгород: Закарпаття, 1999 – С. 51-173.
8. Щипицина Л.Ю. Информационные технологии в лингвистике. – М., 2013. – С. 57-65.

Лабораторне заняття 7

Тема: Інформаційні ресурси для перекладача в Інтернеті.

Мета: ознайомитися із інтернет-ресурсами, що покликані допомагати перекладачеві.

Завдання:

Розглянути он-лайн-словники як один із головних ресурсів перекладача;

Ознайомитися із перекладацькими порталами та їх функціями;
Вивчити можливості пошукових ресурсів;
Скласти декілька запитань щодо правильності перекладу термінів;

Література:

1. Зубов А.В., Зубова И.И. *Информационные технологии в лингвистике*. – М.: Академия; 2004. – С. 176-190.
2. Марчук Ю. Н. *Компьютерная лингвистика: учебн. пособие*. – М. АСТ: Восток-Запад, 2007. – С. 15-35.
3. Соловьёва А.В. *Профессиональный перевод с помощью компьютера*. – СПб.: Питер, 2008. 156 с.
4. Щипицина Л.Ю. *Информационные технологии в лингвистике*. – М., 2013. – 123 с.

Інтернет-ресурси:

Інформаційно-довідковий портал: <http://www.compling-info.narod.ru/>

Інформаційно-довідковий портал: <http://www.mova.info/>

Інформаційно-довідковий портал: <http://www.philology.ru/>

Інформаційно-довідковий портал: <http://www.rozum.org.ua/>

Інформаційно-довідковий портал: <http://www.ulif.org.ua/>

Польский национальный корпус <http://korpus.ia.uni.lodz.pl/>

Російський національний корпус <http://www.ruscorpora.ru/>

«Місто перекладачів» <http://www.trworkshop.net/>

Форум Lingvo: <http://forum.lingvo.ru/actualforum.aspx>

Словник Multitran: <http://www.multitran.ru/c/m.exe?a=1&SHL=2>

Словник Lingvo: <http://www.lingvo.ua/ru>

IV. Завдання для самостійної роботи

Тема 1. Метод моделювання в лінгвістиці. Автоматичний переклад.

Вивчити літературу із зазначеного питання.

Розглянути алгоритм перекладу багатозначного слова з української мови на іноземну.

Розглянути наявні на сьогодні системи машинного перекладу.

Оформити роботу.

Тема 2. Характеристика роботи систем машинного перекладу

Розглянути етапи алгоритму автоматичного перекладу.

Порівняти ефективність роботи різних систем автоматичного перекладу.

Оформити роботу.

Тема 3. Системи пам'яті перекладача

Вивчити за рекомендованою літературою наявні системи пам'яті перекладача.

З'ясувати специфіку роботи із системами пам'яті перекладача у порівнянні із системами машинного перекладу.

Написати звіт.

Тема 4. Лінгвістичні проблеми систем машинного перекладу

Вивчити за науковою літературою лінгвістичні проблеми систем машинного перекладу.

Визначити коло питань, що стосуються розгляду проблем лінгвістичної багатозначності.

Розглянути проблему багатозначності на лексичному рівні.

Проаналізувати помилки системи машинного перекладу щодо лексичної, синтаксичної багатозначності.

Тема 5. Системи машинного перекладу та електронні словники.

Проаналізувати якість автоматичного перекладу текстів різних стилів.

Змодельовати роботу перекладача у випадку некоректного перекладу машиною лексичних одиниць тексту, термінів, синтаксичних одиниць.

Порівняти словникові статті термінологічних електронних словників.

Оформити роботу.

Тема 6. Інформаційні ресурси в роботі перекладача(5 год.)

Зробити огляд наявних в Інтернеті інформаційних ресурсів для перекладача.

Зареєструватися на одному із форумів для перекладачів та розглянути тематику проблем, що там розглядають.

Оформити роботу.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль I. Інформаційні технології в перекладацькій діяльності			
Тема 1. Метод моделювання в лінгвістиці Автоматичний переклад. (2 год.)	Лабораторне заняття, індивідуальне заняття	5	I - II
Тема 2. Характеристика роботи систем машинного перекладу (4 год.)	Лабораторне заняття, індивідуальне заняття	5	II – III
Тема 3. Системи пам'яті перекладача (2 год.)	Лабораторне заняття, індивідуальне заняття	5	IV – V
Тема 4. Лінгвістичні проблеми систем машинного перекладу (4 год.)	Лабораторне заняття, індивідуальне заняття, модульний контроль	5	VI - VII
Тема 5. Системи машинного перекладу та електронні словники. (4 год.)	Лабораторне заняття, індивідуальне заняття, модульний контроль	5	VII-VIII
Тема 6. Інформаційні ресурси в роботі перекладача (2 год)	Лабораторне заняття, індивідуальне заняття, модульний контроль	5	VII-IX

Таблиця 4.

V. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

«Інформаційні технології в перекладацькій діяльності»

Разом: 36 год., лабораторні, заняття – 14 год., 2 год. – проміжний контроль,
самостійна робота - 20 годин.

Модуль	Модуль 1						
Назва модуля	Інформаційні технології в перекладацькій діяльності. Інструментарій перекладача						
Кількість балів за модуль	111						
Теми лабораторних занять	Перекладач і комп'ютер. Інформаційні технології в перекладацькій діяльності. Бази даних. Метод моделювання	Автоматичний переклад. Види комп'ютерного перекладу та принципи їх роботи	Системи комп'ютерного перекладу та системи пам'яті перекладача	Лінгвістичні проблеми машинного перекладу. Забезпечення та контроль якості перекладу	Електронні словники. Види ел. словників, переваги ел. словників. Перспективи комплекс.	Корпуси текстів. Термінологічні бази даних	Інформаційні ресурси для перекладача в Інтернеті
Кількість годин	2	2	2	2	2	2	2
Бали	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1
Самостійна робота	5*5						
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота						
Бали	25						

VI. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Інформаційні технології в перекладацькій діяльності» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 5, табл. 6

Таблиця 5

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Робота на лабораторних заняттях	10	7	70
2.	Відвідування лабораторних занять	1	7	7
3.	Виконання завдань із самостійної роботи (д. з.)	5	4	20
4.	Модульна контрольна робота	25	1	25
Максимальна кількість балів 122				

Коефіцієнт розрахунку рейтингових балів $122:100=1,22$ К 1,22

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.

Методи письмового контролю: модульне письмове тестування; звіт, реферат.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 6

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження та есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських або індивідуальних заняттях.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

VII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

Словесні: бесіда (проблемна, інтерактивна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда, тренінг.

Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

Практичні: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою, комп'ютером; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; застосування методів активізації навчання тощо.

XIII. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

навчальні посібники;

робоча навчальна програма;

засоби підсумкового контролю.

IX. Рекомендована література

Основна:

1. Дарчук Н.П. Комп'ютерна лінгвістика (автоматичне опрацювання тексту). — К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2008. — 351 с.
2. Захаров В.П. Корпусная лингвистика: Учебно-метод. пособие. — СПб., 2005. — 48с.
3. Карпіловська Є.А. Вступ до комп'ютерної лінгвістики. Підручник. — Донецьк: ТОВ "Юго-Восток, Лтд", 2006. — 188 с.

4. Корпусна лінгвістика / За ред. В. А. Широкова. – К.: Довіра, 2005. – 471 с.
5. Партико З.В. Прикладна і комп'ютерна лінгвістика: Вступ до спеціальності. Львів: Афіша, 2008 – 224с.
6. Пещак М. М. Нариси з комп'ютерної лінгвістики. – Ужгород: Закарпаття, 1999 – С. 51-173.
7. Широков В. А. Комп'ютерна лексикографія. К.: Наукова думка, 2011. 340 с.

Додаткова:

1. Белецкий А.А. Семиотический аспект языковой системы // Структурная и математическая лингвистика. – К., 1979. – Вып.7. – С.11-18.
2. Бураго С.Б. Музыка поэтической речи. К.: Дніпро, 1986./Бураго С.Б.– 181 с.
3. Герд А.С., Богданов В.В., Азарова И.С., Аверина С.А., Зубова Л.В. Автоматизация в лексикографии и словари-конкордансы // Филологические науки. – 1981. – № 1. – С.72-78.
4. Дедова О.В. Лингвистическая концепция гипертекста: основные понятия и терминологическая парадигма // Вестник МГУ.– 2001.– № 2.
5. Демська-Кульчицька О. Корпуси мов і один із можливих підходів до проектування корпусу текстів української мови // Лінгвістичні студії. Вип. 13. – Донецьк, 2005. – С. 8-16.
6. Зубов А.В., Зубова И.И. Информационные технологии в лингвистике. – М.: Академия; 2004. – 205 с.
7. Карпіловська Є.А. Машинні версії традиційних словників як основа для укладання комп'ютерних словників і тезаурусів // Мовознавство. – 1996. – № 4-5.

8. Клименко Н.Ф. Нові підходи до укладання комп'ютерних словників // Мовознавство. – 1996. – № 4-5.
9. Клименко Н.Ф., Карпіловська Є.А. Передмова // Клименко Н.Ф., Карпіловська Є.А., Карпіловський В.С., Недозим Т.І. Словник афіксальних морфем української мови. – К., 1998.
10. Клименко Н.Ф., Карпіловська Є.А., Комарова Л.І. та ін. Морфемно-словотвірний фонд української мови як дослідницька та інформаційно-довідкова система // Мовознавство. – 1990. – № 6. – С. 41-50.
11. Ковтуненко Л.С. Комп'ютерні аспекти лексикографічних систем // Мовознавство. – 1996. – № 4-5.
12. Колодяжная Л.И. Структура словарного текста в аспекте машинной лексикографии: Автореф. дис. ... канд. филол. наук. – М., 1986.
13. Комп'ютерна лексикографія: Навч. посібник / Черницький В.Б. – Миколаїв: НУК, 2004.- 81с.
14. Кочерган М. Вступ до мовознавства. – К.: Видавничий центр "Академія", 2006. – 368с.
15. Леонтьева Н.И. Автоматическое понимание текстов: системы, модели, ресурсы. – М.: Издательский центр "Академия", 2006. – 304 с.
16. Лосев А.Ф. Введение в общую теорию языковых моделей. – Изд. 2-ое, М.: Едиториал УРСС, 2004.– 296 с.
17. Маковецька-Гудзь Ю.А. Лінгвістична база даних українських художніх порівнянь // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Філологічні науки, №2, 2008 – С. 238-242.
18. Мамедова М.Т. Машинный перевод. Эволюция и основные аспекты моделирования – Баку, 2006.
19. Марчук Ю.Н. Основы комп'ютерной лингвистики. – М.: Народный учитель, 2000. – 226с.
20. Нелюбин Л.Л. Компьютерная лингвистика и машинный перевод. М., 1991.

- 21.Пещак М.М. Стан і перспективи комп'ютерної лексикографії в Україні // Мовознавство. – 1996. – № 4-5.
- 22.Потапова Р.К. Новые информационные технологии и лингвистика. – М.:Эдиториал УРСС, 2004. – 320с.
- 23.Рахилина Е.В. О лексических базах данных // Вопросы языкознания. – 1994. – № 4.
- 24.Русанівський В.М., Тараненко О.О., Широков В.А. Теоретико-лінгвістичні засади та інформаційно-комп'ютерне забезпечення українськомовних лінгвістичних інтелектуальних систем // Мовознавство. – 1996. – № 4-5.
- 25.Русанівський В.М., Широков В.А. Інформаційно-лінгвістичні основи сучасної тлумачної лексикографії // Мовознавство. – 2002. – № 6. – С. 7-48.
- 26.Семенов А.Л. Современные информационные технологии и перевод. М., 2008.
- 27.Соловьёва А.В. Профессиональный перевод с помощью компьютера. – СПб.: Питер, 2008.
- 28.Хайрова Н. Ф., Замаруева И. В. Машинный перевод. – Харьков. – Око, 1998. – 79 с.

Довідкова література:

1. Велика чи мала літера? Словник-довідник, за ред. М. Жайворонка, К., 2004. <http://www.velyka-chy-mala-litera.wikidot.com>.
2. Дерба С.М. Словник з української термінології прикладної (комп'ютерної) лінгвістики. — К.: 2007. — 325 с.
3. Енциклопедія української мови. К.,2000. <http://www.slovnyk.net>
4. *Онлайн-конкорданс роману Івана Франка "Перехресні стежки"*
Соломія Бук, Андрій Ровенчак

[http://www.ktf.franko.lviv.ua/~andrij/science/Franko/concordance.
htm](http://www.ktf.franko.lviv.ua/~andrij/science/Franko/concordance.htm)

Інтернет-ресурси:

1. «Місто перекладачів» <http://www.trworkshop.net/>
2. An Introduction to CAT Tools (Translation Memory). - Keyport corporation. URL: <http://www.horsefrog.com/japanese-translator-patent/mod/resource/view.php?id=108>
3. Bowker, Lynne. Computer-Aided Translation Technology: A Practical Introduction. - University of Ottawa Press, 2002. - 185 p. URL: <http://books.google.com/books?id=ly29-mc6dO0C>
4. Google Scholar (<http://scholar.google.com>)
5. Google Translate (<http://translate.google.com>)
6. OmegaT (<http://www.omegat.org>)
7. PROMT (<http://www.translate.ru>)
8. SDL Multiterm (<http://www.trados.com>)
9. SDL Trados (<http://www.trados.com>)
10. Інформаційно-довідковий портал: <http://www.compling-info.narod.ru/>
11. Інформаційно-довідковий портал: <http://www.mova.info/>
12. Інформаційно-довідковий портал: <http://www.philology.ru/>
13. Інформаційно-довідковий портал: <http://www.rozum.org.ua/>
14. Інформаційно-довідковий портал: <http://www.ulif.org.ua/>
15. Польский национальный корпус <http://korpus.ia.uni.lodz.pl/>
16. Російський національний корпус <http://www.ruscorpora.ru/>
17. Словник Lingvo: <http://www.lingvo.ua/ru>
18. Словник Multitran: <http://www.multitran.ru/c/m.exe?a=1&SHL=2>
19. Форум Lingvo: <http://forum.lingvo.ru/actualforum.aspx>